

APSTIPRINĀTS
ar Līvānu novada pašvaldības
domes 2023. gada 26. oktobra
sēdes protokola Nr.13
lēmumu Nr.13-4

LĪVĀNU NOVADS

LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBAS RĪCĪBAS PROGRAMMA
“PRIEKŠLAICĪGAS MĀCĪBU PĀRTRAUKŠANAS PREVENCIJAS
SISTĒMA UN IEVIEŠANAS PLĀNS 2024.- 2028. GADAM”

2023

LĪVĀNI

SATURS

SATURS	2
SAĪSINĀJUMI	3
PAMATOJUMS	4
1.KONTEKSTS	4
2. Esošā situācija pašvaldībā	5
3. PMP PREVENCIJAS SISTĒMA	8
3.1. Starpinstitūciju sadarbības modelis	8
3.2. Stratēģiskie mērķi	9
4.PMP prevencijas sistēmas ieviešanas rīcības plāns pašvaldībā	11
5.Rezultatīvie rādītāji	22
6. PMP prevencijas sistēmas un aktivitāšu īstenošanas uzraudzība	23

BEA – programma “Bērnu emocionālā audzināšana”

BT – Bāriņtiesa

BTA- bērnu tiesību aizsardzība

CAP – programma “Ceļvedis audzinot pusaudzi”

IAP – individuālā atbalsta plāns

IP – Izglītības pārvalde

m./g. – mācību gads

L BJC – Līvānu Bērnu jauniešu centrs

LN IAS – Līvānu novada izglītības attīstības stratēģija

MJIC K- Multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs Kvartāls

NVO- nevalstiskā organizācija

PMP – priekšlaicīga mācību pārtraukšana

SD- sociālais dienests

VIIS – Valsts izglītības informācijas sistēma

PAMATOJUMS

Rīcības programmas "Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns" izstrādes **mērķis** ir pilnveidot pašvaldības līmeņa priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (turpmāk – PMP) prevencijas sistēmu, kas veicinātu izglītojamo izglītības snieguma uzlabošanu un ilgtspējīgu izaugsmi.

1.KONTEKSTS

Eiropas Savienības fondu darbības programmas "Izaugsmes un nodarbinātība" 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus" projekta Nr. 8.3.4.0/16/I/001 "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" (turpmāk – projekts "Pumpurs") īstenošanas nosacījumi paredz, ka līdz 2023. gada beigām projektā iesaistītās pašvaldības ir izstrādājušas tematisku rīcību programmu, kas nosaka pašvaldības līmeņa priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēmu un prioritātes.

PMP nopietni ierobežo izglītojamo izaugsmi un panākumu gūšanu profesionālajā jomā, kā arī padziļina vai turpina padziļināt nabadzību un sociālo izolētību.¹ Tādējādi tie rada gan sociālas problēmas, gan palielina sociālās atstumtības risku. PMP samazināšana un jauniešu izglītības sasniegumu uzlabošana ir vērsta uz ilgtspējīgu izaugsmi un atbilst gan "gudras izaugsmes" mērķim, paaugstinot prasmju līmeni, gan "integrējošas izaugsmes" mērķim, mazinot vienu no galvenajiem bezdarba un nabadzības riska faktoriem.²

Pašvaldības pienākums ir nodrošināt, lai tās dibinātajās un teritorijā izvietotajās izglītības iestādēs tiktu īstenots kvalitatīvs izglītības process, visi pašvaldībā deklarētie obligātās izglītības vecumposma izglītojamie iegūst izglītību, kā arī pašvaldībā ir efektīva visu iesaistīto dienestu un institūciju sadarbība PMP prevencijas darba plānošanai, īstenošanai un uzraudzībai.

PMP problemātiku Līvānu novada pašvaldībā galvenokārt raksturo korelācija starp ģimeņu sociāli ekonomisko stāvokli un vispārējas motivācijas trūkumu. Lai samazinātu PMP gadījumu skaitu, nepieciešams izstrādāt sistematizētu un koordinētu aktivitāšu plānu, tādējādi nodrošinot pašvaldības institūciju, iestāžu, darba devēju, nevalstisko organizāciju, jaunatnes organizāciju iesaisti sistēmas darbībā.

PMP prevencijas sistēma ir pasākumu un procesu kopums, kas vērsts uz PMP risku mazināšanas atbalsta plānošanu un sistemātisku nodrošināšanu ar mērķi veicināt izglītības sistēmas kvalitātes pilnveidi, mazināt atstumtības risku un veicināt ikviena izglītojamā ilgtspējīgas izaugsmes iespējas. Šīs sistēmas galvenās komponentes ir: 1) starpinstitucionālās sadarbības modelī definēti stratēģiskie uzstādījumi PMP novēršanā, izrietoši no esošās situācijas izvērtējuma; 2) PMP risku identificēšana un izvērtēšana; 3) PMP prevencijas aktivitātes; 4) īstenošanas uzraudzība un regulāra datu monitorēšana.

¹APA (2015). *The top 20 teaching and learning principles*. Vol. 46, No 8. Iegūts no: <https://www.apa.org/ed/schools/teaching-learning/top-twenty-principles.pdf>

²http://pumpurs.lv/sites/default/files/2023-01/VADLINIJAS_2023.pdf

KATEGORIJA	APRAKSTS
2.1. PMP riska izglītojamie	<p>Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riski klasificēti četrās grupās:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. faktori, kas saistīti ar skolas vidi un mācību procesu; 2. faktori, kas saistīti ar izglītojamā personību; 3. faktori, kas saistīti ar ekonomisko situāciju izglītojamā ģimenē; 4. faktori, kas saistīti ar izglītojamā ģimeni un agrīnu pieredzi. <p>Līvānu novada pašvaldībā mācības tiek īstenotas divās vispārējās vidējās izglītības iestādēs - Līvānu 1.vidusskolā un Rudzātu vidusskolā, četrās pamatskolās – Jaunsilavas pamatskolā, Jersikas pamatskolā, Rožupes pamatskolā un Līvānu pamatskolā un Rudzātu speciālajā pamatskolā, pirmsskolas izglītības iestādē “Rūķīši”.</p> <p>2023./2024. mācību gadā Līvānu novada pašvaldībā izglītību iegūst 1097 izglītojamie. No tiem pirmsskolas vecuma bērnu skaits ir 426 bērni (bērnu skaits vecumā līdz 5 gadu vecumam ir 249 bērni, bērnu skaits vecumā 5 gadi un vairāk 177 bērni). 1. – 6. klašu posmā mācās 603 skolēni, 7. – 9. klasēs 341 skolēns, 10.- 12. klasēs 153 izglītojamie.</p> <p>2022./2023.mācību gadā no vispārīzglītojošo skolu izglītojamajiem mācīšanās grūtības konstatētas 21%.</p> <p>2022./2023.m.g. Speciālās pamatzglītības programmu izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611) novadā apgūst 23 izglītojamie.</p> <p>2020./2021.m.g. projektā “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risku mazināšanai” (Pumpurs) atbalstu ir saņēmuši 63 izglītojamie, 2021./2022.m.g. – 58, 2022./2023.m.g. – 35. Projektā bija iesaistīta Rudzātu vidusskola, Jersikas pamatskola, Rožupes pamatskola un Jaunsilavas pamatskola.</p> <p>Izglītojamo skaits, kuri atstāti uz otru gadu tajā pašā klasē 2022./2023.m.g. – 14.</p> <p>Ilgstoši neattaisnotu iemeslu dēļ skolu 2022./2023.m.g. kavējuši 17 izglītojamie (VIIS dati).</p> <p>Pēc sarunām ar skolu sociālajiem pedagogiem varam secināt, ka ir bērni, kuri piedzīvo fizisku vai emocionālu vardarbību dažādu iemeslu dēļ (ģimenes sociāli ekonomiskie apstākļi, grūtības mācības, nespēja iejusties klases kolektīvā u.c.)</p> <p>Uz 2023. gada 1.septembri novadā mācās 15 bērni no sociālā riska ģimenēm (SD dati).</p> <p>Galvenie PMP riskam pakļauto mērķa grupas izglītojamo riski: grūtības mācību satura apguvē, iekavēta mācību satura apguve iepriekšējā izglītības posmā, konflikti ar klases un skolas biedriem, otrgadniecība, problemātiska izglītības iestādes un ģimenes sadarbība, sociāli ekonomiskā vide ģimenē.</p>

<p>2.2. PMP preventīvo un intervences pasākumu īstenošanā iesaistītas institūcijas</p>	<p>Starpinstitūciju sadarbībā ir iesaistītas vairākas dažādu līmeņu savstarpēji saistītas institūcijas. Līvānu novadā tā ir Izglītības pārvalde, bāriņtiesa, sociālais dienests, atbalsta personāls, izglītības iestāžu vadība, izglītības iestāžu pedagogi, Sadarbības mērķi ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PMP situācijas izpēte un prioritāšu noteikšana; • PMP aktivitāšu plānošana; • PMP aktivitāšu izvērtēšana; • Komunikācija PMP jautājumos; • Pieredzes apmaiņa. <p>Dažādu līmeņu lēmumu pieņemšana.</p>
<p>2.3. Pieejamie atbalsta pasākumi PMP riska grupas izglītojamajiem</p>	<p>Universālās preventijas līmenī visiem izglītojamajiem tiek nodrošināts daudzveidīgs interešu izglītības piedāvājums skolās un Līvānu BJC, iespēja apgūt profesionālās ievirzes programmas Līvānu BJSS, Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas un mākslas skolā.</p> <p>Izglītojamajiem ir iespējas dziedāt, muzicēt, dejot, sportot, spēlēt teātri, iesaistīties vides pētniecībā, robotikas pulciņā, novadpētniecībā, debatēt, zīmēt, darboties kokapstrādes, keramikas pulciņos. Padziļinātai mācību priekšmetu apguvei skolās ir fakultatīvās nodarbības. Vispārīzglītojošajās skolās 2023./2024.m.g. interešu izglītības nodarbību vadīšanai ir tarifcētas 100 stundas nedēļā. Vispārīzglītojošajās skolās interešu izglītībā ir iesaistīts 41% izglītojamo.</p> <p>Visiem vecumposmiem un bērnu interesēm atbilstošu interešu izglītības piedāvājumu nodrošina Līvānu BJC. Profesionālās ievirzes interešu izglītību var apgūt J.Graubiņa Līvānu Mūzikas un mākslas skolā un Līvānu Bērnu un jaunatnes sporta skolā.</p> <p>Izglītojamajiem ir iespējas līdzdarboties Multifunkcionālajā jaunatnes iniciatīvu centrā “Kvartāls”, Līvānu novada jauniešu domē.</p> <p>Visās novada skolās tiek nodrošināta pagarināta dienas grupa.</p> <p>Ar pašvaldības atbalstu visiem izglītojamajiem tiek nodrošinātas brīvpusdienas, apmaksāti ceļa izdevumi (braukšanas kartes, transporta kompensācija, skolas autobuss).</p> <p>Uz 2023. gada septembri vispārīzglītojošajās skolās interešu izglītībā iesaistīts 41% izglītojamo.</p> <p>Mērķtiecīgās preventijas līmenī darbā ar PMP mērķa grupām iesaistās jauniešu līderi, veicot darbu ar jaunatni un īstenojot jauniešu iniciatīvu projektus. Piecas novada skolas ir izmantojušas iespēju iesaistīties Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras projektos “Labbūtība” un “Kontakts”. Vienu reizi gadā MJIC Kvartāls skolu jauniešiem īsteno apmācības “Pats savas dzīves prezidents” ar mērķi sevi disciplinēt, pārvarēt bailes. Jauniešu iespēju festivāls notiek vienu reizi gadā, kur dažāda vecuma jauniešiem tiek stāstīts par dažādām iespējām, ko viņi var darīt ārpus skolas, pēc skolas, piemēram – NVO, Altum programmas, tūrisms, biznesa iespējas, neformālā izglītība, izklaide, Erasmus projekti u.c</p> <p>3 novada skolās ir internāts.</p> <p>Pielāgotajā preventijas līmenī tiek nodrošinātas psihologa konsultācijas, tiek sniegta sociālā palīdzība ģimenēm, kā arī izstrādāti individuālie konsultāciju plāni, balstoties uz indivīda vajadzībām (ESF projekta Nr. 8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”) ietvaros.</p> <p>Sociālais dienests nodrošina psihologa konsultācijas ģimenēm krīzes situācijās.</p>

<p>2.4. Iesaistīto profesionāļu (pedagogu, atbalsta personāla, sociālo darbinieku, jaunatnes lietu speciālistu u.c.) kapacitāte un profesionālā kompetence darbā ar PMP riska izglītojamajiem</p>	<p style="text-align: center;">Atbalsta personāls Līvānu novada izglītības iestādēs 2022./2023.mācību gadā</p> <table border="1" data-bbox="501 293 1536 949"> <thead> <tr> <th>Izglītības iestāde</th> <th>Sociālais pedagogs</th> <th>Speciālais pedagogs/ speciālās izglītības skolotājs</th> <th>Pedagoga palīgs</th> <th>Skolas/iestādes māsa</th> <th>Logopēds</th> <th>Psihologs</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Līvānu 1.vidusskola</td> <td>1</td> <td>0,53</td> <td>2,0</td> <td>1</td> <td>0,9</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Līvānu pamatskola</td> <td>0,5</td> <td></td> <td></td> <td>0,8</td> <td>0,34</td> <td>0,45</td> </tr> <tr> <td>Rudzātu vidusskola</td> <td>0,5</td> <td></td> <td></td> <td>0,5</td> <td>0,33</td> <td>0,25</td> </tr> <tr> <td>Jaunsilavas pamatskola</td> <td>0,5</td> <td></td> <td></td> <td>0,5</td> <td>0,38</td> <td>0,27</td> </tr> <tr> <td>Jersikas pamatskola</td> <td>0,5</td> <td></td> <td>0,15</td> <td>0,5</td> <td>0,23</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rožupes pamatskola</td> <td>0,5</td> <td></td> <td></td> <td>0,5</td> <td>0,23</td> <td>0,21</td> </tr> <tr> <td>PII "Rūķīši"</td> <td></td> <td>1</td> <td></td> <td>1</td> <td>1,7</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rudzātu speciālā pamatskola</td> <td>0,5</td> <td></td> <td>1,97</td> <td>1</td> <td>0,95</td> <td>0,6</td> </tr> </tbody> </table> <p>Pedagogs karjeras konsultants – 0,5 slodzes Līvānu novada Izglītības pārvaldē (strādā Līvānu pamatskolā, Jaunsilavas pamatskolā, Jersikas pamatskolā un Rožupes pamatskolā). Līvānu 1.vidusskolā pedagogs karjeras konsultants– 0,2, Rudzātu vidusskolā – 0,25 slodzes. No projekta "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai" pedagoga palīgs Līvānu 1.vidusskolā – 1,6 likmes, Jaunsilavas pamatskolā – 0,6 likmes.</p> <p>Lai nodrošinātu visas PMP riska izglītojamo vajadzības, atbalsta personāla nodrošinājums ir nepietiekams. Izglītojamajiem ir pieejamas atbalsta personāla konsultācijas ārpus izglītības iestādes, bet arī tas nav pietiekami.</p> <p>Tiek plānota un īstenota pedagogu un atbalsta personāla kompetences pilnveide darbam ar PMP izglītojamajiem un izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām.</p>	Izglītības iestāde	Sociālais pedagogs	Speciālais pedagogs/ speciālās izglītības skolotājs	Pedagoga palīgs	Skolas/iestādes māsa	Logopēds	Psihologs	Līvānu 1.vidusskola	1	0,53	2,0	1	0,9	1	Līvānu pamatskola	0,5			0,8	0,34	0,45	Rudzātu vidusskola	0,5			0,5	0,33	0,25	Jaunsilavas pamatskola	0,5			0,5	0,38	0,27	Jersikas pamatskola	0,5		0,15	0,5	0,23		Rožupes pamatskola	0,5			0,5	0,23	0,21	PII "Rūķīši"		1		1	1,7		Rudzātu speciālā pamatskola	0,5		1,97	1	0,95	0,6
Izglītības iestāde	Sociālais pedagogs	Speciālais pedagogs/ speciālās izglītības skolotājs	Pedagoga palīgs	Skolas/iestādes māsa	Logopēds	Psihologs																																																										
Līvānu 1.vidusskola	1	0,53	2,0	1	0,9	1																																																										
Līvānu pamatskola	0,5			0,8	0,34	0,45																																																										
Rudzātu vidusskola	0,5			0,5	0,33	0,25																																																										
Jaunsilavas pamatskola	0,5			0,5	0,38	0,27																																																										
Jersikas pamatskola	0,5		0,15	0,5	0,23																																																											
Rožupes pamatskola	0,5			0,5	0,23	0,21																																																										
PII "Rūķīši"		1		1	1,7																																																											
Rudzātu speciālā pamatskola	0,5		1,97	1	0,95	0,6																																																										
<p>2.5. Secinājumi un nepieciešamās rīcības</p>	<p>Esošās sistēmas priekšrocības - spēja operatīvi reaģēt uz radušos situāciju, sadarbība.</p> <p>Izaicinājumi un priekšlikumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • starpinstitucionālās sadarbības grupas sadarbības formāts raksturojams kā konstatējošs - darbības fokuss nav centrēts uz prevenciju; • neskaidrība par datu plūsmu un to monitoringu - nepieciešams sistematizēti iegūt, monitorēt un apkopot datus starp iestādēm, nodrošinot agrīnu PMP riska faktoru novēršanu un identificējot jauniešu skaitu, kuri neapmeklē izglītības iestādi, ir mācīšanās un uzvedības problēmas; • attiecības starp vecākiem un izglītības iestādi nereti raksturojamas kā formālas, - nepieciešams stiprināt šo saiti, izglītojot vecākus par bērnu psiholoģiju un audzināšanu, prevencijas nozīmi; • izglītības programmas valstiskā līmenī nenodrošina pietiekamu speciālistu daudzumu reģionos, atbalsta personāla trūkums Līvānu novada izglītības iestādēs būtiski samazina PMP riska jauniešu agrīnu identificēšanu, tā kļūstot par izaicinājumu novada mēroga PMP risku mazinošajās aktivitātēs. 																																																															

3. PMP PREVENCIJAS SISTĒMA

Šajā nodaļā sniegts pašvaldības preventijas sistēmas apraksts, raksturojot gan iesaistītās puses, gan procesus, gan prioritāros mērķus un sasniedzamos rezultātus.

3.1. STARPINSTITŪCIJU SADARBĪBAS MODELIS

Ar Līvānu novada domes 2018. gada 25.janvāra sēdes lēmumu Nr.2-3 apstiprināts Līvānu novada Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupas nolikums, kura mērķis ir veicināt saskaņotu un koordinētu starpinstitūciju sadarbību un īstenot preventīvos pasākumus bērnu tiesību aizsardzības jomā. Sadarbības grupas pamatuzdevumi ir noteikti Ministru kabineta noteikumos par institūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzībā.

Papildus uzdevumi:

1. izskatīt individuālus gadījumus saistībā ar iespējamiem bērna tiesību pārkāpumiem, ja ir nepieciešama ātra rīcība un vairāku institūciju sadarbība, kā arī, ja radušos situāciju nav iespējams atrisināt vienas institūcijas ietvaros vai nav to izdevies atrisināt ilgstošā laikposmā;
2. analizēt situāciju bērnu tiesību aizsardzības jomā un sniegt pašvaldībai priekšlikumus novada bērnu tiesību aizsardzības pasākumu izstrādei, kā arī par nepieciešamajiem pasākumiem institūciju sadarbības sistēmas pilnveidošanai un saskaņotai un koordinētai institūciju sadarbībai;
3. izteikt priekšlikumus Līvānu novada pašvaldībai par bērna augšanai, attīstībai, uzvedības korekcijai nepieciešamo pakalpojumu attīstīšanu pašvaldības administratīvajā teritorijā;

Grupās darbu raksturo operatīvitate - tā tiek sasaukta pēc grupas vadītāja vai grupas locekļu ierosinājuma, bet ne retāk kā vienu reizi kvartālā, ārkārtas gadījumos — nekavējoties.

Sadarbības grupas sastāvā ietilpst:

1. Sociālā dienesta pārstāvji;
2. Bāriņtiesas pārstāvji;
3. Izglītības pārvaldes pārstāvji;
4. Valsts policijas pārstāvis.

Sadarbības grupā var pieaicināt pārstāvjus no izglītības iestādēm, probācijas dienesta, bērnu aprūpes iestādēm, pedagoģiski medicīniskās komisijas, pašvaldības administratīvās komisijas, ārstniecības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām, ieslodzījuma vietām.

Atbildīgo institūciju vadītāji norāda, ka novada lielums un iedzīvotāju daudzums ļauj savlaicīgi monitorēt PMP riskus, tādējādi īstenojot agrīnu to preventiju un operatīvā līmenī attīstot sadarbību starp sociālo dienestu un izglītības iestādi. Vienlaikus starpinstitūciju sadarbības modeli raksturo sašķeltība datu apkopošanas un monitorēšanas ziņā, tādējādi radot nepilnvērtīgu novada PMP risku ainu.

3.2. STRATĒGISKIE MĒRĶI

Balstoties uz esošās sistēmas izvērtējumu izvirzīti PMP prevencijas sistēmas mērķi, sagaidāmā ietekme.

3.1. tabulā noteikti PMP prevencijas sistēmas mērķi un sagaidāmā ietekme

3.1. tabula: Stratēģiskie mērķi un sagaidāmā ietekme

Nr.	Mērķis	Sagaidāmā ietekme
1	2	3
Universālā prevencija		
1.	Efektīva starpinstitūciju sadarbības sistēma PMP prevencijas darbam	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pašvaldībā ieviests starpinstitūciju sadarbības modelis PMP prevencijas un intervences plānošanai, īstenošanai un uzraudzībai. ▪ Pašvaldībā ir pilnveidota rīcības programma atbalsta nodrošināšanai izglītojamajiem, kas paredz iesaistīto pušu rīcības un sadarbības stratēģiskajā (starpinstitūciju) un operatīvajā (starpprofesionāļu) līmenī.
2.	Vecāku kompetences stiprināšana audzināšanas jautājumos	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uzlabojusies vecāku kompetence audzināšanas jautājumos. ▪ Palielinājusies vecāku iesaiste izglītības iestādes norisēs. ▪ Uz savstarpēju sapratni veidotas bērnu un vecāku attiecības.
3.	Droša, atbalstoša mācību vide	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izglītības iestādēs ir veicināta agrīna PMP risku pamanīšana un novēršana. ▪ Uzlabota izglītojamo un pedagogu labbūtība. ▪ Pieaugusi izglītojamo mācību motivācija.
4.	Daudzveidīgas saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas bērniem un jauniešiem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pieaudzis izglītojamo skaits, kuri ir iesaistīti ārpusskolas aktivitātēs. ▪ Stiprināts darbs ar jaunatni, jo īpaši pagastos. ▪ Uzlabojies bērnu un jauniešu vērtējums par brīvā laika aktivitāšu pieejamību un piedāvājumu pašvaldībā.
5.	Atbalsta speciālistu likmju skaita un kapacitātes palielināšana	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nodrošināts savlaicīgu un mērķtiecīgu profesionāļu atbalstu.
MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA		
6.	Pedagogu kompetences stiprināšana darbā ar PMP	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uzlabojusies agrīnu PMP risku identificēšanas prakse izglītības iestādēs.
7.	Vienaudžu savstarpējo attiecību uzlabošana	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mazinājies emocionālajai un fiziskajai vardarbībai pakļauto izglītojamo skaits.
8.	Mērķēts atbalsts izglītojamajiem ar PMP risku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uzlabota izglītojamo ar PMP risku labbūtība, pašapziņa un mācību motivācija.

PIELĀGOTĀ PREVENCIJA		
9.	Atbalsta pasākumu pieejamības nodrošināšana individuālajā līmenī.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pieaugusi atbalsta pakalpojumu pieejamība. ▪ Samazinājies izglītojamo īpatsvars, kuri pārtraukuši mācības. ▪ Uzlabojusies izglītojamo un vecāku izpratne par mācību procesa atbalsta sistēmu.
10.	Atbalsts pedagogiem un izglītības iestādes vadībai PMP problēmgadījumos.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Paaugstināta atbalsta komandas un izglītības iestādes vadības kompetence sarežģītu PMP riska gadījumu risināšanā.
11.	Sociālais atbalsts izglītojamajiem un ģimenēm krīzes situāciju pārvarešanai.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stiprināta vecāku līdzdalība un kompetence PMP gadījumu risināšanā.

4.PMP PREVENCIJAS SISTĒMAS IEVIEŠANAS RĪCĪBAS PLĀNS PAŠVALDĪBĀ

4.2. tabulā ir izveidots rīcības plāns PMP prevencijas sistēmas ieviešanai Līvānu novadā, nosakot aktivitātes, sasniedzamos rezultātus, atbildīgās un iesaistītās puses, laika periodu un finansējuma avotus mērķu sasniegšanai. Rīcības plānā norādīta aktivitāšu sasaiste ar rīcībām un pasākumiem, kas plānoti Līvānu novada izglītības attīstības stratēģijā 2022.-2027. gadam (LV IAS).

4.2. tabula: PMP prevencijas sistēmas ieviešanas rīcības plāns

Prevencijas aktivitāte	Sasaiste ar citiem dokumentiem	Sasniedzamais rezultāts	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Īstenošanas periods					Finansējuma avots
					2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6					7
UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA										
1.mērķis: Efektīva starpinstitūciju sadarbības sistēma PMP prevencijas darbam										
1.1.Vienotas, secīgas rīcības programmas izstrāde izglītojamo (PMP riska) atbalsta pasākumu nodrošināšanai stratēģiskajā un operatīvajā līmenī	LV IAS	Ir izveidots un ieviests PMP prevencijā iesaistīto institūciju sadarbības modelis. Iesaistīto institūciju atbildība un pienākumi ir precīzi definēti, tiek nodrošināta to darbības nepārtrauktība.	IP	Izglītības iestādes, citas organizācijas	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
2.mērķis: Vecāku kompetences stiprināšana audzināšanas jautājumos										

2.1. Vecāku un izglītības iestādes sadarbības stiprināšana.	LN IAS	Efektīvāka sadarbība “skolēns-skolotājs-skolas vadība- vecāki/ģimene” ikdienas konfliktsituāciju risināšanai. Izglītojošas lekcijas vecāku sapulcēs, neformāli saliedēšanas pasākumi, regulāras klases audzinātāju individuālas pārrunas ar izglītojamo vecākiem. Vecāku sapulcēs ietvertas speciālistu izglītojošas lekcijas un nodarbības	Izglītības iestādes	IP	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
2.2. Izglītojoši pasākumi vecākiem par dažādām tēmām (bērnu vecumposmu izpratnei un audzināšanas prasmju pilnveidošanai).	LN IAS	Noorganizēti vairāki atsevišķi neformāli pašizaugsmes pasākumi vecākiem (piem., cikls “Vakara sarunas vecākiem”).	Izglītības iestādes	MJIC K, LBJC, NVO, IP	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
2.3. Programmas vecāku sociāli emocionālo prasmju pilnveidošanai.	LN IAS	Sadarbībā ar sociālo dienestu un bāriņtiesu vecākiem ir iespēja pilnveidot savas sociālās prasmes. Vecāku izglītības programma “Bērna emocionālā audzināšana” (BEA). CAP (Ceļvedis audzinot pusaudzi) programma izglītības iestādēs.	SD Izglītības iestādes	Bāriņtiesa, NVO, IP	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga

											atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
3.mērķis: Droša, atbalstoša mācību vide											
3.1.Palielināt atbalsta speciālistu pieejamību izglītības iestādēs izglītojamo atbalsta pasākumu un iekļaujošas izglītības īstenošanai.	LN IAS	Izglītības iestādēs, tajā skaitā arī pirmsskolā, ir pieejami atbalsta speciālisti kvalitatīva izglītības procesa nodrošināšanai: logopēdi, speciālie pedagogi, pedagogu palīgi, psihologi.	Izglītības iestādes	IP		x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
3.2. Pasākumi sociāli emocionālo prasmju pilnveidei, emocionālās labbūtības stiprināšana, mobinga mazināšanai u.tml.	LN IAS	Vismaz vienu reizi gadā katrā izglītības iestādē tiek īstenoti pasākumi emocionālās labbūtības veicināšanai, mobinga mazināšanai, kas aptver visus izglītojamus.	Izglītības iestādes	Izglītības iestādes, IP		x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti

3.3. Pasākumi, kas veicina izglītojamo mācību sasniegumus.		Izglītības iestādēs tiek īstenotas programmas lasītprasmes, teksta izpratnes, matemātikas prasmju veicināšanai.	Izglītības iestādes	Bibliotēkas, NVO, lektori	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
3.4. Izglītojošs darbs par likumpārkāpumiem un paredzamajām sekām.		Vismaz vienu reizi gadā katrā skolā ir notikuši preventīvie pasākumi par likumpārkāpumiem un paredzamajām sekām.	Izglītības iestādes	Sadarbības grupas	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
4. mērķis: Daudzveidīgas saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas bērniem un jauniešiem										
4.1. Darba ar jaunatni stiprināšana un neformālās izglītības pasākumu jauniešiem nodrošināšana.		Jauniešu brīvprātīgā darba attīstīšana, neformālās izglītības pasākumi.	MJIC K	Izglītības iestādes L BJC	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga

											atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
4.2. Atbalsts saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējām.	LN IAS	Līvānu novada bērniem un jauniešiem katru vasaru pieejami vismaz 6 dažādi vasaras nometņu piedāvājumi. Katru gadu noorganizētas pamata dzīvesprasmju nometnes, darbnīcas vai lekcijas.	MJIC K, L BJC SD	Izglītības iestādes, NVO	x	x	x	x	x		Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
5. mērķis: Atbalsta speciālistu likmju skaita un kapacitātes palielināšana											
5.1. Tiek nodrošināts savlaicīgs, profesionāls atbalsts	LN IAS	Ir nodrošināts sociālā pedagoga, psihologa un logopēda, skolas māsas un pedagoga palīgu darbība katrā novada skolā. Nodrošināta vismaz viena bērnu autistu terapeita slodze, viena silto smilšu terapeita slodze un viena speciālā pedagoga slodze.	Izglītības iestādes	IP	x	x	x	x	x		Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti

5.2. Atbalsta personāla darba specifikai sakārtota vide.	LN IAS	Ir veikta atbalsta personāla darbībai nepieciešamo telpu labiekārtošana Līvānu novada izglītības iestādēs. Izveidotas/uzlabotas tematiskās telpas (klusuma istaba, silto smilšu telpa, karjeras kabinets u.c.)	Izglītības iestādes		x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA										
6. mērķis: Pedagogu kompetences stiprināšana darbā ar PMP										
6.1. Apmācības un praktiski treniņi pedagogiem par PMP prevencijas tematiku, speciālajām vajadzībām.	LN IAS	Pedagogu profesionālā pilnveide par PMP risku pamanīšanu un mazināšanu, agrīnas diagnostikas metodēm, atbalsta pasākumiem.	IP	Izglītības iestādes	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
6.2. Atbalsta pasākumi pedagogiem, kas strādā ar PMP riska izglītojamajiem.	LN IAS	Supervīzijas (1 reizi gadā), pieredzes apmaiņas pasākumi (1 reizi semestrī) u.c.	IP	Izglītības iestādes	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga

										atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
6.3. Ikgadēja pašvaldības vai reģionāla mēroga izglītības konference	LN IAS	Paaugstināta pedagoģiskā personāla kompetence dažādās jomās darbā ar PMP riska izglītojamajiem. Pašvaldības un starpnovadu līmenī tiek noorganizēts pieredzes apmaiņas pasākums	IP	Izglītības iestādes	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
7. mērķis: Vienaudžu savstarpējo attiecību uzlabošana										
7.1. Izglītības iestādes mērķtiecīgi iesaistījušās programmā ar mērķi pāridarījumu izplatības mazināšana skolu vidē (KiVa, Neklusē u.c.)	LN IAS	Ir nodrošināts atbalsts bērniem, kuri cietuši no pāridarījumiem vai aizskāruši citus. Samazinājusies pāridarījumu izplatība.	Izglītības iestādes	Sadarbības partneri	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti

7.2.Aptaujas par izglītojamo labsajūtu izglītības iestādē.		Pieaudzis izglītojamo skaits, kuri jūtas piederīgi izglītības iestādei.	Izglītības iestādes	IP	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
8. mērķis: Mērķēts atbalsts izglītojamajiem ar PMP risku										
8.1.Atbalsta speciālistu konsultācijas.	LN IAS	Izglītojamajiem pēc nepieciešamības ir pieejamas atbalsta speciālistu konsultācijas.	Izglītības iestādes	SD, bāriņtiesa	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
8.2.Atbalsta un izglītojošas grupas izglītojamajiem ar PMP risku.	LN IAS	Atbalsta programma bērniem ar uzvedības problēmām (STOP 4-7)	Izglītības iestādes	SD, bāriņtiesa	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga

										atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
8.3. Grupu (PMP riska) konsultācijas mācību priekšmetu apgūvē.	LN IAS	Izglītojamajiem pēc nepieciešamības ir pieejamas grupu konsultācijas mācību priekšmetos.	Izglītības iestādes		x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
PIELĀGOTĀ PREVENCIJA										
9. Mērķis: Atbalsta pasākumu pieejamības nodrošināšana individuālajā līmenī.										
9.1. Kompleksu individuālo atbalsta plānu izstrāde PMP riska gadījumos.	LN IAS	PMP gadījumā izglītojamajam tiek sastādīts individuālā atbalsta plāns, izglītības iestādes ir iesaistītas to īstenošanā.	Starpinstitucionālā sadarbības grupa	SD, bāriņtiesa, Izglītības iestādes, IP	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti

9.2. Individuālas atbalsta speciālistu konsultācijas.	LN IAS	Izglītojamajam PMP gadījumā ir pieejamas atbalsta speciālistu, pedagoga, jaunatnes darbinieka vai citas "uzticības personas" konsultācijas.	Izglītības iestādes	MJIC K, L BJC, SD,	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
9.3. Individuālas konsultācijas mācību priekšmetu apgūvē.	LN IAS	Uzlabojas mācību sasniegumi, rezultātā tiek veicināta izglītojamā motivācija turpināt mācības.	Izglītības iestādes		x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
10. Mērķis: Atbalsts pedagogiem un izglītības iestādes vadībai PMP problēmgadījumos.										
10.1. Iespēja saņemt profesionālu atbalstu PMP gadījumu risināšanā.		Izglītības iestādes vadībai, atbalsta komandai un pedagogiem ir iespēja saņemt konsultācijas un atbalstu (supervīzijas, koučings u.c. konsultācijas).	Izglītības iestādes	Supervizori	x	x	x	x	x	Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga

											atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
11.Mērķis: Sociālais atbalsts izglītojamajiem un ģimenēm krīzes situāciju pārvarēšanai.											
11.1.Psihologa, psihoterapijas konsultācijas ģimenēm.	LN IAS	Ģimenēm krīzes situācijās ir pieejamas psihologa/psihoterapeita konsultācijas. Vecāki apmeklē atbalsta personāla konsultācijas.	SD	Bāriņtiesa, psihologi	x	x	x	x	x		Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti
11.2.Palīdzības sniegšana ģimenēm, kurām ir ierobežotas finansiālās iespējas izglītojamo pamatvajadzību nodrošināšanai		Ir izvērtēta materiālās palīdzības sniegšanas nepieciešamība, lai mazinātu PMP riskus un vajadzības gadījumā sniegtu individuālu palīdzību pamatvajadzību nodrošināšanai.	SD	SD, Bāriņtiesa	x	x	x	x	x		Finansējuma piesaiste no ES projektiem, nacionāla mēroga atbalsta programmām, Citi finansējuma avoti

5.REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

Stratēģisko mērķu rezultatīvie rādītāji

Rādītājs	Pašreizējā vērtība		Sasniedzamais rezultāts		Datu avots
	bāzes gads	vērtība	2025	2028	
1	2	3	4	5	6
UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA					
1.Efektīva starpinstitūciju sadarbības sistēma PMP prevencijas darbam	2023.	Iesaistīti 25%	Iesaistīti 35%	Iesaistīti 50%	Aptauja
2.Vecāku kompetences stiprināšana audzināšanas jautājumos	2023.	Iesaistīti 25%	Iesaistīti 35%	Iesaistīti 50%	Aptauja
3.Droša, atbalstoša mācību vide	2023.	Pozitīvi vērtē 72%	Pozitīvi vērtē 85%	Pozitīvi vērtē 90%	Aptauja
4.Daudzveidīgas saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas bērniem un jauniešiem	2023.	Iesaistīti 41%	Iesaistīti 75%	Iesaistīti 80%	Aptauja
5.Atbalsta speciālistu likmju skaita un kapacitātes palielināšana	2023.	13,47 likmes	16 likmes	17 likmes	VIIS dati
MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA					
6.Pedagogu kompetences stiprināšana darbā ar PMP	2023.	Supervīzijas, kursi projekta Pumpurs ietvaros	Īstenots 1 pasākums gadā	Īstenoti 2 pasākumi gadā	Aptauja
7.Vienaudžu savstarpējo attiecību uzlabošana	2023.	Iesaistīti 25%	Iesaistīti 65 %	Iesaistīti 75%	Aptauja
8.Mērķēts atbalsts izglītojamajiem ar PMP risku	2023.	Iesaistīti 45%	Iesaistīti 75%	Iesaistīti 90%	Aptauja
PIELĀGOTĀ PREVENCIJA					
9.Atbalsta pasākumu pieejamības nodrošināšana individuālajā līmenī.	2023.	Sniegts atbalsts 20%	Sniegts atbalsts 75%	Sniegts atbalsts 90%	Skolu statistika
10.Atbalsts pedagogiem un izglītības iestādes vadībai PMP problēmgadījumos.	2023.				BT informācija
11.Sociālais atbalsts izglītojamajiem un ģimenēm krīzes situāciju pārvarēšanai.	2023.	Sniegts atbalsts pēc pieprasījuma	Sniegts atbalsts pēc pieprasījuma	Sniegts atbalsts pēc pieprasījuma	SD Statistika

6. PMP PREVENCIJAS SISTĒMAS UN AKTIVITĀŠU ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA

Šajā sadaļā tiek aprakstīta pašvaldības PMP prevencijas sistēmas pārvaldības un aktivitāšu īstenošanas uzraudzības kārtība, paredzot iespēju sasniegto starprezultātu izvērtēšanai un plānoto aktivitāšu pielāgošanai nosprausto mērķu un rezultātu efektīvākai sasniegšanai. Īstenošanas uzraudzības sistēmas jeb modeļa pamatuzdevums ir nodrošināt savlaicīgu un rezultatīvu PMP prevencijas aktivitāšu ieviešanu un analīzi. Uzraudzības pamatā ir regulārs izvērtējums par to, vai un kā tiek īstenotas PMP ieviešanas plānā noteiktās aktivitātes un izvirzītie stratēģiskie mērķi.

Par Līvānu novada pašvaldības Rīcības programmas “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns 2024. – 2028. gadam” vispārēju ieviešanu un resursu piešķiršanu dokumentā noteikto aktivitāšu īstenošanai atbildīga ir Līvānu novada pašvaldība.

Par PMP prevencijas plāna ieviešanas koordinēšanu un uzraudzību atbildīga ir Līvānu novada Izglītības pārvalde.

Par PMP prevencijas plānā noteikto aktivitāšu īstenošanu atbildīgās puses ir noteiktas rīcības plānā.

PMP prevencijas plāna ieviešanas uzraudzības pamatā ir regulārs izvērtējums par to, vai un kā tiek īstenotas rīcības plānā noteiktās darbības. Sadarbības grupas bērnu tiesību aizsardzībā uzdevums ir regulāri iegūt un apkopt informāciju no izglītības iestādēm un citām iesaistītajām pusēm un sadarbības partneriem, tādējādi, organizējot PMP prevencijas monitoringa sistēmas ieviešanu. Uzraudzības un monitoringa pasākumi ietver arī izglītojamo, pedagogu, citu iesaistīto speciālistu un sabiedrības, īpaši vecāku viedokļu izziņāšanu – šie dati tiks izmantoti PMP prevencijas plāna rezultātu izvērtēšanai, t.sk. izvirzīto rezultatīvo rādītāju analīzei.

Sadarbības grupa bērniem tiesību aizsardzībā regulāri, reizi gadā sagatavo pārskatu par PMP prevencijas plāna ieviešanu, kas tiek strukturēts atbilstoši izvirzītajiem rīcību virzieniem, rīcībām un rīcību rezultātiem, un, ja nepieciešams, kalpo kā pamats PMP prevencijas plāna aktualizācijai. PMP prevencijas plāna aktualizēšana ietver informācijas apkopošanu par izpildītajiem uzdevumiem un/vai to izpildes statusu. Aktualizētā PMP prevencijas plāna redakcijā ir jāiekļauj plānotās izmaiņas – jaunie pasākumi un izmaiņas plānotajās darbībās. Pārskatu par PMP prevencijas plāna ieviešanu sagatavo līdz katra kalendārā gada decembra beigām, lai iesaistītās institūcijas varētu iekļaut PMP plānā aktualizētās rīcības savos ikgadējos darba plānos.

Rīcības plāns ir papildināms atbilstoši ES, valsts un reģionāla mēroga aktualizētām izglītības politikām.